

การควบคุมความคับคั่งของข้อมูลบนเครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สาย Congestion Control in Wireless Sensor Networks: A Survey

เพชร อิ่มทองคำ (Phet Aimtongkham)¹ และจักรชัย โสอินทร์ (Chakchai So-In)¹

¹ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

phet@kku-mail.com, chakso@kku.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาเทคนิคการควบคุมความคับคั่งของข้อมูลบนเครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เทคนิค維ชิการที่ใช้ในการจัดการและความคุณความคับคั่งโดย แบ่งประเภทตาม维ชิการจัดการความคับคั่งซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การควบคุมความคับคั่งโดยควบคุมทรัพยากร 2) การควบคุมความคับคั่งโดยควบคุมการส่งข้อมูล 3) การ ควบคุมความคับคั่งโดยใช้การจัดการคิวและการลำดับ ความสำคัญ โดยทำการศึกษาปริมาณเที่ยบเพื่อหาข้อดีและ ข้อจำกัดในเทคนิค维ชิการแต่ละประเภท เพื่อเป็นแนวคิดในการ ปรับปรุงเทคนิค维ชิการจัดการความคับคั่งในอนาคต

คำสำคัญ: การจัดการความคับคั่ง เครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สาย อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง

Abstract

This paper purpose a survey of Congestion Control in Wireless Sensor Networks. The objective of this survey to cataloging a congestion control technique in 3 types contain 1) Resource Control 2) Traffic Control and 3) Query assist and priority aware by comparison study of advantage/limitation of each related work for prepare an ideal to contribute a congestion control technique in future.

Keyword: Congestion Control, Wireless Sensor Networks, Internet of Things

1. บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตนั้นได้ถูกพัฒนาเข้าเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมประจำวันของมนุษย์ซึ่งจากผลการศึกษาของ Gardner (Gardner) พบว่าในปี 2017 มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากถึง 8.4 พันล้านชิ้น และมีการคาดการว่าจะเพิ่มขึ้นถึง 20.4 พันล้านชิ้น ในปี 2020 [1] ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุค อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Thing - IoT) และจาก ข้อมูลของบริษัทอินเทล (Intel) พบว่ากว่า 90.6% ของอุปกรณ์ IoT เหล่านี้เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ในการตรวจวัดและรายงานสถานะ โดยส่งข้อมูลเข้าสู่เครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สาย (Wireless Sensor Network - WSN) [2] นอกจากนั้นแล้วสถาบันวิจัยเอบีไอ (Abiresearch) คาดการว่าในปี 2020 จะมีอุปกรณ์ WSN ที่กระจายอยู่ทั่วโลกมากถึง 183 พันล้านชิ้นเช่นเซอร์ [3] และ เนื่องจากอุปกรณ์ WSN มีขนาดเล็กมากถึงนิยมใช้สร้างตาม แทนอุปกรณ์เหล่านี้ว่าโหนด Node ซึ่งเซ็นเซอร์โหนดนี้จะทำ หน้าที่ส่งข้อมูลระหว่างกันด้วยเครือข่ายไร้สายผ่านคลื่นวิทยุ โดยจะสื่อสารกันในลักษณะเครือข่ายที่ไม่มีโครงสร้างคงที่ (ad hoc) [4] ประกอบด้วยโหนดต้นทาง (Source node) ทำหน้าที่ในการตรวจวัดข้อมูลและส่งข้อมูลไปยังโหนดรหัสทาง (Intermediate node) ซึ่งโหนดเหล่านี้จะทำหน้าที่ในการส่งต่อ ข้อมูลระหว่างกันเพื่อนำส่งข้อมูลไปยังสถานีฐานหรือโหนด ปลายทาง (Sink node) แต่เนื่องจากโหนดในเครือข่ายเซ็นเซอร์ ไร้สายนั้นเป็นอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็กมีข้อจำกัดทั้งในเรื่องของ ระยะทางในการส่งสัญญาณ, ประสิทธิภาพของหน่วยประมวลผล, ปริมาณหน่วยความจำและการใช้พลังงาน [5] ทำ

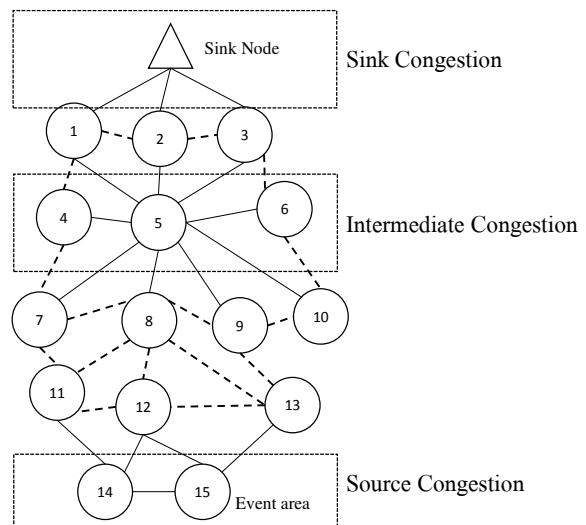
ให้ต้องมีการส่งต่อข้อมูลระหว่างกันหลายทอดเพื่อเพิ่มระยะทางและการส่งต่อข้อมูลผ่านเครือข่ายไร้สายระหว่างกันในปริมาณมากนี้นำมาสู่ปัญหาการความคับคั่งของข้อมูล [6 - 7]

ความคับคั่งของข้อมูล (Congestion) คือสภาพการที่เกิดขึ้นเมื่อโหนดที่ทำหน้าที่ส่งข้อมูลข้อมูล (Upstream - US) ทำการส่งข้อมูลในปริมาณที่มากเกินกว่าขีดความสามารถในการรับข้อมูลของโหนดที่ทำหน้าที่รับข้อมูล (Downstream - DS) จะสามารถรับได้ [8] ซึ่งกรณีเช่นนี้จะเกิดจากการที่มีจำนวนโหนด US มากกว่าโหนด DS โดยจากการศึกษาลักษณะการเกิดความคับคั่งของข้อมูลนั้นสามารถแบ่งออกโดยสรุปได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้ [9-10]

- ความคับคั่งที่โหนดต้นทาง (Source congestion): เป็นลักษณะการเกิดความคับคั่งข้อมูลเมื่อมีโหนดต้นทางที่อยู่บริเวณใกล้กันมีความต้องการในการส่งข้อมูลพร้อม ๆ กันซึ่งลักษณะการเกิดความคับคั่งประเภทนี้มักจะเกิดจากบริเวณที่มีการเกิดเหตุการณ์ในวงกว้างที่ทำให้ทุก ๆ โหนดในบริเวณใกล้เคียงทำการรายงานสถานะการณ์และมีการส่งข้อมูลในปริมาณมากพร้อม ๆ กัน เช่น การเกิดภัยพิบัติที่มีความรุนแรงหรือการเกิดแผ่นดินไหว ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจะทำให้เกิดการสูญเสียข้อมูล(Packet loss) ไปในบริเวณที่เกิดเหตุการณ์อันเป็นผลมาจากการโหนดที่ทำหน้าที่ส่งต่อข้อมูลไม่สามารถรับข้อมูลได้ทัน

- ความคับคั่งที่โหนดร่วมทาง (Intermediate congestion): เป็นลักษณะการเกิดความคับคั่งของข้อมูลในบริเวณที่มีการส่งต่อข้อมูลหลายทอดซึ่งในจุดนี้จะมีโหนดที่ทำหน้าที่ส่งต่อข้อมูล (Intermediate node) ทำหน้าที่รับและส่งต่อข้อมูลจากต้นทางไปยังปลายทางแต่เมื่อมีโหนดที่ทำหน้าที่ส่งต่อข้อมูลได้รับข้อมูลในปริมาณมากกว่าขีดจำกัดที่จะรับได้ซึ่งอาจเกิดจากการรับข้อมูลจากหลายแหล่งพร้อมกันหรือการรับข้อมูลในปริมาณมากกว่าขีดความสามารถของหน่วยความจำสำรอง (Buffer) ในกรณีที่เกิดความคับคั่งในลักษณะนี้จะทำให้ข้อมูลบางส่วนอาจสูญหายทำให้ต้องมีการร้องขอให้ส่งข้อมูลซ้ำใหม่ ส่งผลให้อัตราการสืบเปลืองพลังงานเพิ่มมากขึ้นทั้งในส่วนที่เป็น US และ DS [11] ความคับคั่งที่โหนดปลายทาง (Sink congestion): เป็นลักษณะการเกิดความคับคั่งของข้อมูล

ในจุดที่เป็นสถานีฐานหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าโหนดปลายทาง (Sink node) โดยเกิดจากความต้องการส่งข้อมูลของโหนดต้นทางหรือโหนดร่วมทางที่ต้องการส่งข้อมูลเข้ามายังสถานีฐานในปริมาณที่มากกว่าขีดความสามารถของสถานีฐานจะให้บริการ ได้ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ความคับคั่งประเภทนี้สถานีฐานจะรับข้อมูลที่ส่งมาถึงสถานีฐานก่อนเสมอส่วนข้อมูลที่ส่งถึงในภายหลังจะต้องรอคิวในการส่งข้อมูลตามลำดับจะส่งผลให้โหนดที่รอส่งข้อมูลเกิดการสืบเปลืองหน่วยความจำ Buffer memory จากการที่ต้องรับการคิวการส่งข้อมูลทำให้มีมีพื้นที่พอที่จะรับข้อมูลที่เข้ามาใหม่ส่งผลให้เกิด packet loss [12]

ภาพที่ 1: ตัวอย่างความคับคั่งของเครือข่าย WSNs

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 การควบคุมความคับคั่งของข้อมูลบนเครือข่าย เซ็นเซอร์ไร้สาย

ในกระบวนการจัดการความคับคั่งของข้อมูลนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นสามระยะสำคัญ ได้แก่ ระยะแรกคือส่วนของการตรวจจับความคับคั่งข้อมูลระยะที่สองการแจ้งเตือนสถานะความคับคั่งและส่วนสุดท้ายคือการจัดการควบคุมความคับคั่งตามลำดับ

2.1.1 การตรวจจับความคับคั่งของข้อมูล (Congestion detection)

A) การตรวจจับจากสถานะการอิ่มของหน่วยความจำ (Buffer occupancy)

ในการส่งต่อข้อมูลกันบนเครือข่าย WSN นั้นเซ็นเซอร์ โหนดจะอาศัยหน่วยความจำขนาดเล็กที่ชื่อว่าบับฟเฟอร์ (buffer) ทำหน้าที่ในการรับข้อมูลเพื่อรอการส่งต่อซึ่งการเกิดภาวะความคับคั่งของข้อมูลจะเกิดขึ้นเมื่อมีข้อมูลปริมาณมากถูกส่งเข้ามาที่โหนดทำให้หน่วยความจำบับฟเฟอร์เต็มจนอาจส่งผลผลกระทบต่อการทำงานได้

B) ค่าความจุของสัญญาณ (Channel load)

ค่าความจุของสัญญาณถูกใช้เป็นตัวชี้วัดสถานะความคับคั่งของข้อมูลเนื่องจากในเครือข่ายแบบไร้สายนั้นแอบความกร้างของช่องสัญญาณถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อขีดความสามารถในการส่งข้อมูลเมื่อเซ็นเซอร์ โหนดมีการส่งข้อมูลพร้อมกันจะเกิดการแบ่งช่องสัญญาณเมื่อช่องสัญญาณแอบลงทำให้ส่งข้อมูลได้น้อยและเกิดเป็นสถานะความคับคั่งในการส่งข้อมูลถึงใช้ตัวแปรนี้ในการบ่งชี้การเกิดความคับคั่ง

C) ระยะเวลาในการส่งข้อมูล (Packet service time)

ระยะเวลาในการส่งข้อมูลซึ่งเกิดจากการคำนวณจากค่าเวลาที่แตกต่างกันระหว่างแพ็คเกตแรกที่ติดไฟทางจากโหนดหนึ่งมาถึงอีกโหนดหนึ่งและระยะเวลาในการส่งข้อมูลทั้งหมดหรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่าค่าความหน่วงในการส่งข้อมูลระหว่างจุดต่อจุด (One-hop node delay)

2.1.2 การแจ้งเตือนการเกิดความคับคั่ง (Congestion notification)

A) การแจ้งเตือนความคับคั่งของข้อมูลโดยตรง (Explicit congestion notification)

เป็นเทคนิคการแจ้งเตือนการเกิดสถานะความคับคั่งของข้อมูลโดยที่โหนดที่เกิดความคับคั่งจะแจ้งเตือนสถานะของตัวเองโดยการเพิ่มข้อมูลสถานะเข้าไปในคอนโทรลแพ็คเกตเพื่อให้โหนดที่ทำหน้าที่ส่งข้อมูลได้รับทราบว่าเกิดสถานะความคับคั่งซึ่งนี้ไม่เป็นที่นิยมใช้ในเครือข่าย WSN เนื่องจากเป็นการซ้ำเติมเพิ่มระดับการเกิดความคับคั่งจากการเพิ่มคอนโทรลแพ็คเกต

B) การแจ้งเตือนสถานะโดยนัย (Implicit congestion notification)

เป็นเทคนิคที่ไม่มีการเพิ่มข้อมูลเข้าไปในคอนโทรลแพ็คเกตแต่ใช้การแฟรงก์แจ้งเตือนสถานะการเกิดความคับคั่งผ่านส่วนหัวของแพ็คเกต (Packet header) และใช้กระบวนการตอบรับข้อมูล (ACK) เป็นตัวบอกสถานะโดยนัยว่าโหนดที่อยู่ภายภาคหน้าเกิดปัญหาความคับคั่งของข้อมูล

2.1.3 การควบคุมความคับคั่ง (Congestion control)

A) การควบคุมความคับคั่งโดยความคุ้มทรัพยากร (Resource Control - RC)

ในการจัดการความคับคั่งของข้อมูลด้วยวิธีการปรับอัตราการส่งข้อมูล (Traffic Control) นั้นมีข้อจำกัดที่เห็นได้ชัดเจนว่า ข้อมูลที่มีความสำคัญบางส่วนอาจสูญหายหรือส่งถึงสถานีฐานไม่ทันเวลาจนอาจเกิดผลกระทบต่อการให้บริการ [9] จึงเป็นเหตุให้เกิดแนวคิดการจัดการความคับคั่งข้อมูลโดยการควบคุมทรัพยากรซึ่งเทคนิคที่นำมาใช้มีอยู่หลายวิธีอาทิเช่น การเพิ่มทรัพยากรเครือข่ายโดยการใช้ประโยชน์จากโหนดหรือเส้นทางที่ไม่เกิดความคับคั่งในการส่งข้อมูลไปยังสถานีฐานโดยการสร้างเส้นทางใหม่ซึ่งวิธีนี้จะช่วยเพิ่มอัตราการส่งข้อมูลให้สูงขึ้นได้โดยที่ขั้นตอนวิธีแบบ RC นี้มีความหมายสมกับเครือข่ายเซ็นเซอร์ที่มีลักษณะการรายงานสถานการณ์แบบตามเหตุการณ์ (Event based)

B) การควบคุมความคับคั่งโดยความคุ้มการส่งข้อมูล (Traffic Control - TC)

เป็นเทคนิคการจัดการความคับคั่งของข้อมูลโดยเน้นที่การควบคุมอัตราการส่งข้อมูลด้วยวิธีการปรับอัตราการส่งข้อมูลให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมโดยใช้ขั้นตอนวิธีการปรับเพิ่มลดแบบ (Additive Increase Multiplicative Decrease – AIMD) [14] หรือขั้นตอนวิธีอื่นในลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งเป็นพื้นฐานมาจากกระบวนการควบคุมความคับคั่งในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ [15] โดยที่ AIMD จะตรวจสอบสถานะการใช้การแบบวิธีในขณะส่งข้อมูลและทำการปรับเพิ่มลดอัตราการส่งโดยคำนึงถึงความยุติธรรมต่อโหนดทุก ๆ โหนดให้มีโอกาสได้ใช้แบนดวิชในการส่งข้อมูลเท่ากันซึ่งการจัดการความคับคั่งข้อมูลแบบ TC นี้มีความเรียบง่ายและไม่ซับซ้อนโดยหน้าที่การปรับลดการส่งข้อมูลจะเป็นหน้าที่ของโหนดต้นทาง (Source node) แต่ข้อจำกัดของเทคนิค TC คือในกรณีที่เครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สายนั้นมีการรายงานสถานการณ์แบบตามเหตุการณ์ (Event based) การปรับลดอัตรา

การส่งข้อมูลในขณะเกิดเหตุการณ์อาจส่งผลกระทบต่อการรายงานข้อมูลได้ ดังนั้ntechnik TC มีความหมายเดียวกันกับเครือข่ายเซ็นเซอร์ที่รายงานสถานะแบบระยะห่าง (Interval based)

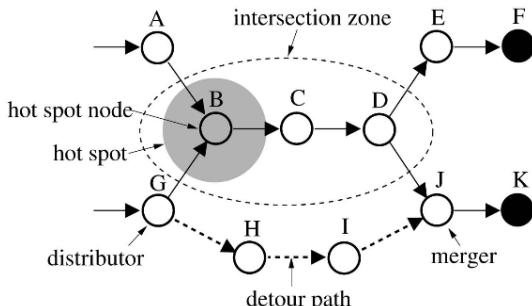
C) การควบคุมความคับคั่งโดยใช้การจัดการคิวและการลำดับความสำคัญ (Queue-assisted and Priority-aware congestion control)

ถึงแม้ว่าการจัดการความคับคั่งของข้อมูลจะสามารถแบ่งออกตามประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภทคือ RC และ TC แต่ยังมีงานวิจัยที่ได้นำเสนอเทคนิคการจัดการคิวและการลำดับความสำคัญซึ่งนิยมใช้เป็นเทคนิคเสริมเข้ากับการจัดการแบบ RC และ TC ทั้งนี้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความคับคั่งโดยที่ผลพลอยได้จากการจัดการคิวที่ดีจะทำให้โหนดสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการลดโอกาสการเกิดสภาพความคับคั่งของข้อมูลได้ นอกจากนั้นแล้วยังมีการนำเทคนิคการจัดกลุ่มเพื่อลดความสำคัญของข้อมูลเพื่อเพิ่มคุณภาพการให้บริการ (Quality of Service - QoS) ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งประเภทของข้อมูล การแบ่งลำดับความสำคัญตามชนิดของโหนดที่ส่งข้อมูลเป็นต้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความคั่ง

3.1) Topology Aware Resource Adaptation (TARA) [16]

งานวิจัย TARA นำเสนอด้วย Jaewon และคณะในปี 2007 โดยมุ่งเน้นไปที่การจัดการปัญหาความคับคั่งของข้อมูลในบริเวณจุดตัด (Intersection) จะอยู่ในส่วนของโหนดรหัสทางโดยที่ TARA ได้มีการพิจารณาการเกิดความคับคั่งโดยคำนึงถึงสถานะการถือครองหน่วยความจำ (Buffer occupancy) และสถานะความจุของสัญญาณ (Channel load) และใช้หลักการกระจายเส้นทางผ่านการสร้างเส้นทางใหม่ (Distributor path) ในจุดที่เกิดความคับคั่งซึ่งเมื่อข้อมูลเดินทางผ่านส่วนที่เกิดความคับคั่งแล้วจะมีการรวมข้อมูลจากสองเส้นทางที่จุดรวมข้อมูล (Merger nodes) โดยการรวมข้อมูลที่ส่งมาจากเส้นทางเดิม (Original path) และเส้นทางที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อหลีกหนีความคับคั่ง (Detour path) เข้าไว้ด้วยกัน

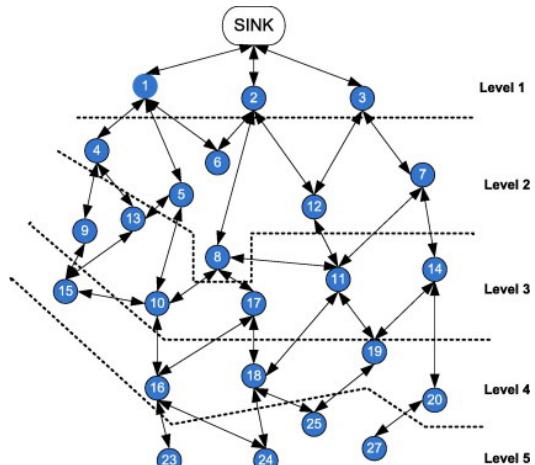

ภาพที่ 2 แสดงการทำงานของขั้นตอนวิธี TARA

จากภาพที่ 2 กำหนดให้โหนด A และโหนด G เป็นโหนดต้นทางส่งโหนดที่ส่งข้อมูลผ่านโหนด B ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลาง (Intersection) เมื่อโหนด B ได้รับข้อมูลจากหลายต้นทางทำให้เกิดสถานะความคับคั่งของข้อมูลขั้นตอนวิธี TARA จะเปลี่ยนสถานะของโหนด G ให้เป็นโหนดกระจายภาระงาน (Distributor node) ทำการส่งข้อมูลผ่านเส้นทางเลี่ยงความคับคั่ง (Detour path) ก่อนที่จะไปบรรจบกับข้อมูลที่มาจากเส้นทางเดิมที่โหนด J ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นโหนดที่รวมข้อมูลจากสองเส้นทาง (Merger node) และส่งต่อให้กับโหนดถัดไป

3.2) Dynamic Alternative Path Selection protocol (DAIPaS) [18]

ในการจัดการความคับคั่งของข้อมูลด้วยวิธีการควบคุมทรัพยากรมีความโดดเด่นในเรื่องของความสามารถในการปรับเปลี่ยนกฎวิธีการได้หลายวิธีทำให้ต่อมาในปี 2014 Sergiou และคณะได้มีการพัฒนาโปรโตคอลจัดการทรัพยากรเพื่อลดความคับคั่งของข้อมูลโดยได้ต่อยอดจากขั้นตอนวิธี HTAP ซึ่งยังมีข้อจำกัดบางส่วนโดยเฉพาะความหน่วงที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการสร้างโครงข่ายแบบลำดับขึ้น จึงได้นำเสนอโปรโตคอล DAIPaS โดยหลักการทำงานของโปรโตคอลนี้ได้นิยามการเกิดความคับคั่งอย่างง่าย โดยนิยามว่าหากโหนดใดก็ตามที่รับข้อมูลจากโหนดอื่นๆมากกว่าหนึ่งหนึ่งโหนดให้ถือว่าโหนดนั้นเกิดความคับคั่ง

ภาพที่ 3 แสดงการจัดลำดับชั้นของ DAIPaS

DAIPaS ได้แบ่งกระบวนการจัดการความคับคั่งเป็นสองระดับได้แก่ ในส่วนแรก Soft-stage scheme เป็นตัวกำหนดการให้ลงของข้อมูลให้แต่ละโหนดที่ทำการส่งต่อข้อมูลเดิมรับของมูลจากโหนดอื่นเพียงโหนดเดียวเท่านั้น ซึ่งจะส่งผลให้สถานะการถือครองหน่วยความจำบันไฟฟอร์ลดลง แต่หากบังเกิดความคับคั่งของข้อมูลจะเข้าสู่กระบวนการในขั้นที่สอง Hard-stage scheme โดยการเปลี่ยนเส้นทางการส่งข้อมูลไปยังเส้นทางที่ไม่มีความคับคั่ง

3.3) Congestion control and energy-balanced scheme based on the hierarchy for WSNs (CcEbH) [19]

การจัดการความคับคั่งของข้อมูลโดยการสร้างเครือข่ายแบบลำดับชั้นหักงอ ได้รับความสนใจและถูกพัฒนาเรื่อยมาทำให้ในปี 2017 Chen และคณะ ได้นำเสนอผลงานวิจัยในการสร้างโครงข่ายแบบลำดับชั้นเพื่อจัดการปัญหาความคับคั่งข้อมูลโดยคำนึงถึงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งขั้นตอนวิธี CcEbH นี้ใช้หลักการสร้างโครงสร้างเครือข่าย (Topology) ลำดับชั้นคล้ายคลึงกับงานวิจัย DAIPaS [18] แต่มีการนำตัวแปรด้านระดับพลังงานมาเป็นตัวแปรเสริมในการเลือกเส้นทางการส่งข้อมูล และในส่วนของการตรวจสอบความคับคั่งงานวิจัย CcEbH ได้สร้างสมการสำหรับการคำนวณอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้หน่วยความจำในช่วง 50 ถึง 80 เปอร์เซนต์โดยงานวิจัยนี้ได้นำเสนอถึงนัยสำคัญของเวลาที่มีผลต่ออัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้หน่วยความจำดังสมการ

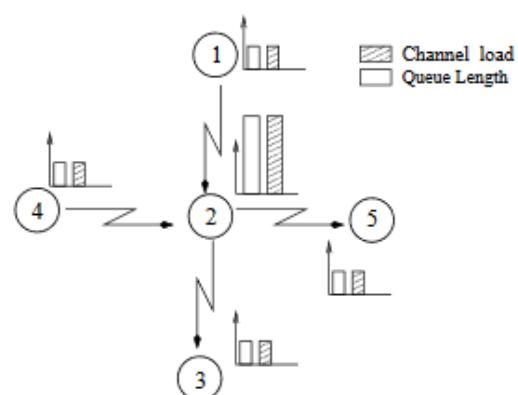
$$Till = \frac{(80 - 50\%) \times Qule}{Rera - Fora} \quad (1)$$

สมการที่ 1 แสดงตัวอย่างการคำนวณเวลาที่เพิ่มขึ้นของการใช้หน่วยความจำจาก 50 – 80 % (Till) โดยกำหนดให้ Qule คือ ขนาดของหน่วยความจำ (Buffer size) Rera คืออัตราการรับข้อมูล (Receiving rate) และ Fora คืออัตราการส่งข้อมูล (Forwarding rate) ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการแจ้งเตือนการเกิดความคับคั่งของข้อมูลต่อไป

3.4) CODA: Congestion Detection and Avoidance in sensor networks [20]

งานวิจัย CODA นี้ถูกเสนอขึ้นในปี 2003 โดย Wan และคณะ ได้ทำการนำเสนอโปรโตคอลเพื่อการตรวจจับและหลีกเลี่ยงสถานะการการเกิดความคับคั่งของข้อมูลบนเครือข่ายเชิงรุกสายชั้ง CODA ให้หลักการของการคำนวณความจุของสัญญาณ (Channel load) สองค่าคือค่าในอดีตและค่าปัจจุบันทำการปรับตั้งค่าระดับการแจ้งเตือนสภาวะการเกิดความคับคั่งของข้อมูลในเครือข่าย โดยนำมาพิจารณาร่วมกับค่าการใช้ความจุของหน่วยความจำ (Queue Length)

ดังภาพที่ 4 แสดงให้เห็นถึงค่าระดับความสัมพันธ์ของค่าความจุของสัญญาณและค่าการถือครองหน่วยความจำโดยเมื่อโหนดหมายเลข 1 และ 4 ทำการส่งต่อข้อมูลไปยังโหนดหมายเลข 2 เพื่อส่งต่อข้อมูลไปยังโหนดหมายเลข 3 และ 5 จะพบว่าโหนดหมายเลข 2 มีค่าระดับการใช้ช่องสัญญาณและค่าการถือครองหน่วยความจำสูงจนอาจก่อให้เกิดปัญหาความคับคั่ง

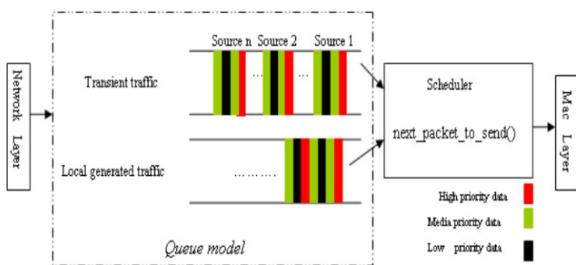
ภาพที่ 4 แสดงลักษณะการเกิดความคับคั่งข้อมูลบนโหนดหมายเลข 2

โดยขั้นตอนวิธี CODA จะทำงานเมื่อค่าระดับการแจ้งเตือนอยู่ในสถานะที่อาจเกิดความคับคั่ง CODA จะส่งข้อมูลแจ้งเตือนไปยังโหนดส่งข้อมูล (Upstream) ในลักษณะของ

Hop-by-hop backpressure เพื่อทำการปรับลดอัตราการส่งข้อมูลลง แต่ในกรณีที่มีความคับคั่งเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โหนดที่ทำหน้าที่เป็นสถานีฐานจะทำหน้าที่ควบคุมความคับคั่งโดยการส่งแพ็กเกตตอบรับ (ACK) ไปให้กับโหนดที่ต้องการรับข้อมูล ซึ่งการใช้หลักการของการส่งข้อมูลแจ้งเตือนแบบ ACK และ Backpressure ทำให้เกิดการลื้นเปลืองพลังงานเป็นอย่างมากอีกทั้ง CODA ยังใช้หลักการปรับอัตราการรับส่งข้อมูลแบบ Additive Increase Multipartite Decrease (AIMD) ทำให้มีโอกาสที่แพ็กเกตจะสูญหายระหว่างทางได้มาก

3.5) Enhanced congestion detection and avoidance (ECODA) [21]

งานวิจัยด้านการตรวจสอบและหลีกเลี่ยงการเกิดความคับคั่งของข้อมูล ECODA ถูกนำเสนอขึ้นในปี 2010 โดย Tao และ Yu โดยใช้หลักการสร้างเกณฑ์ระดับขีดความสามารถของหน่วยความจำสำรอง buffer ทั้งสองส่วนคือ บัฟเฟอร์ของการรับข้อมูล (Incoming buffer) และบัฟเฟอร์ของการส่งต่อข้อมูล (Outgoing buffer) และนำมาพิจารณาร่วมกับค่าน้ำหนักความยาวของคิวรับและส่งต่อข้อมูล (Weighted queue length)

ภาพที่ 5 การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลในชั้นตอนวิธี ECODA

จากภาพที่ 5 แสดงให้เห็นถึงโมเดลการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลที่อยู่ในกระบวนการรับส่งของ ECODA ซึ่งมีการแบ่งข้อมูลออกเป็นสามระดับ ซึ่งหลักการทำงานของ ECODA ประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลักโดยในส่วนแรกใช้เกณฑ์ระดับการเกิดความคับคั่งของข้อมูลโดยคำนวนจากบัฟเฟอร์สองส่วนร่วมกับค่าน้ำหนักของคิว ในส่วนที่สองใช้ตารางตัวจัดคิวแบบบีเดนชุน ตามลำดับความสำคัญของแพคเก็ตและในส่วนที่สามเป็นส่วนจัดการความคับคั่งข้อมูลโดยการส่งคำสั่งให้โหนดต้นทางที่ทำ

การส่งข้อมูลอยู่ในขณะนี้ปรับลดอัตราการส่งข้อมูลลงจนกว่าสถานการณ์ความคับคั่งจะคลี่คลาย

3.6) A hop-by-hop congestion control protocol for wireless sensor networks (SenTCP) [22]

ในปี 2005 Wang และคณะได้นำเสนอโปรโตคอล SenTCP ซึ่งใช้ชั้นตอนวิธีการจัดการปัญหาความคับคั่ง TC โดยเน้นที่การเกิดความคับคั่งบริเวณโหนดรหัสทางในการตรวจสอบความคับคั่งนี้ SenTCP จะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระยะเวลาการให้บริการทั้งหมด Packet service time (Delay) ร่วมกับค่าเฉลี่ยความหน่วงเวลาระหว่างจุดต่อจุด (One-hop delay) และอัตราการถือครองหน่วยความจำบัฟเฟอร์ Buffer occupancy (เพื่อใช้ในการกำหนดระดับการเกิดความคับคั่ง และในการแจ้งเตือนการเกิดความคับคั่งนี้ SenTCP ใช้วิธีการส่งการแจ้งเตือนโดยการส่งระดับการเกิดความคับคั่งเข้าไปส่วนแพ็กคิว (Control message) เมื่อโหนดต้นทางได้รับข้อมูลแจ้งเตือนการเกิดความคับคั่งจะทำการปรับลดอัตราการส่งข้อมูล ขั้นตอนของ SenTCP สามารถแก้ไขสถานการณ์ความคับคั่งได้อย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจาก การใช้การแจ้งเตือนการเกิดความคับคั่งแบบทางตรง (Explicit) จึงส่งผลให้ลื้นเปลืองพลังงาน

การจัดการความคับคั่งข้อมูลโดยใช้เทคนิคการจัดการคิว และลำดับความสำคัญ Queue-assisted and Priority-aware congestion control

เทคนิคการจัดการคิวในปัจจุบันมีอยู่หลายวิธีที่มีประสิทธิภาพในเรื่องของการให้บริการไม่นานนักแต่เป็นชั้นตอนวิธีที่เรียบง่ายและประยุกต์ใช้พัฒนาเป็นอย่างมากและนอกจากการจัดการคิวแล้วอีกเทคนิคหนึ่งที่มีความเรียบง่ายเช่นเดียวกันคือการใช้เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญในการส่งผ่านข้อมูลโดยให้บริการกับข้อมูลที่มีความสำคัญก่อนเสมอ

3.7) DPCC dynamic prediction congestion control (DPCC) [23]

ในปี 2011 Heikalabad et al. ได้นำเสนอผลงานวิจัยในเรื่องแนวทางการพยากรณ์การเกิดสภาพความคับคั่งของข้อมูลโดย

มุ่งเน้นที่การพยากรณ์การเกิดความคับคั่งในเซ็นเซอร์โหนดที่ครอบคลุมทั้งหมดในเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูลและลดโอกาสการสูญเสียข้อมูลระหว่างทาง โดยการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลอย่างเป็นธรรมและควบคุมการเกิด Overhead ให้อยู่ในระดับต่ำ โดยที่ DPCC มีองค์ประกอบที่สำคัญสามส่วนคือส่วนแรกเป็นส่วนของการเลือกโหนดในการรับหรือส่งข้อมูล ส่วนที่สองเป็นส่วนในการตรวจสอบและการพยากรณ์การเกิดความคับคั่งและส่วนที่สามเป็นส่วนที่ใช้ในการปรับอัตราการรับส่งและจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล

โดยที่การเลือกโหนดที่มีหน้าที่รับส่งข้อมูลจะใช้ข้อมูลที่ได้จากการพยากรณ์โอกาสการเกิดความคับคั่งโดยพิจารณาจาก Queue utilization ซึ่งใช้ตัวแปรสองชนิดคือ Unoccupied Buffer Size (UBS) และ Traffic rate ซึ่งเมื่อมีการเลือกโหนดที่จะรับส่งข้อมูลจากต้นทางไปยังสถานีฐานจะเปรียบสมมุติการสร้างเส้นทางในการรับส่งข้อมูลนั้นเป็นการเฉพาะ โหนดที่ถูกเลือกจะไม่รับข้อมูลจากโหนดอื่น ๆ เพื่อป้องกันการเกิดความคับคั่งและในขั้นตอนการส่งข้อมูลจะมีการเรียงลำดับการให้บริการข้อมูลก่อนหนังสัมภានด้วยความสำคัญและพิจารณาปรับค่าอัตราการส่งข้อมูลให้ได้อัตราที่สูงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้อยู่เสมอ

3.8) Healthcare Aware Optimized Congestion Avoidance (HOCA) [24]

ในปี 2014 Rezaee และคณะได้นำเสนอแนวคิดการจัดการความคับคั่งข้อมูลแบบรวมศูนย์โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดการคิวแบบแอคทีฟ (Active Queue management - AQM) ซึ่งงานวิจัย HOCA ถูกออกแบบมาเพื่อใช้กับเครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สายที่ใช้ในทางการแพทย์ โดยมุ่งเน้นที่การแก้ไขปัญหาความคับคั่งของข้อมูล โดยพิจารณาถึงความหน่วงระหว่างการส่งข้อมูลจากจุดเริ่มต้นถึงปลายทางการจัดการค้านพลังงานและขีดความสามารถสูงสุดในการให้บริการ โดยใช้หลักการการส่งข้อมูลแบบหลายเส้นทาง (Multipath) และการ QoS แบ่งข้อมูลออกเป็นสองประเภทได้แก่ Sensitive traffic เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและได้รับการบริการส่งต่อ ก่อนเสมอและ Non-sensitive traffic เป็นข้อมูลทั่วไป ซึ่ง HOCA มีขั้นตอนการทำงาน 4 ขั้นตอนโดยเริ่มจากสถานีฐานทำการส่งข้อมูลแบบบรรอดคราสเพื่อร้องขอข้อมูลจากเซ็นเซอร์โหนด และในขั้นตอน

ที่สองเซ็นเซอร์โหนดจะทำการส่งข้อมูลลับไปยังสถานีฐานจากนั้นสถานีฐานจะทำการกำหนดเส้นทางการส่งข้อมูลและแบ่งประเภทข้อมูลเป็นสองประเภทจากนั้นจึงทำการส่งข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ความคุณการเกิดความคับคั่งด้วย AQM และการปรับเพิ่มลดอัตราการส่งข้อมูลในแบบ (Traffic control)

3.9) A fuzzy logical controller for traffic load parameter with priority-based rate in wireless multimedia sensor networks (FLC) [25]

แนวคิดการจัดการคิวและลำดับค่าความสำคัญไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะการใช้วิธีการคำนวนเพื่อกำหนดเกณฑ์จากตัวแปรที่ระบุโอกาสการเกิดความคับคั่งเท่านั้นยังมีแนวคิดการใช้เทคนิคการประมวลผลแบบอ่อนમากช่วยในการตัดสินใจ โดยในปี 2014 Chen และ Lai ได้มีการนำเสนองานวิจัยโดยใช้เทคนิคทางการคำนวนแบบตระกรากศาสตร์คุณเมตริก (Fuzzy logic) เพื่อพิจารณาตัวแปรที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับปัจจัยความสามารถในการส่งข้อมูล (Traffic load parameter - TLP) โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวนด้วยตระกรากศาสตร์คุณเมตริกจะอยู่ในรูปของค่าน้ำหนักเพื่อลำดับความสำคัญในการปรับเพิ่มลดอัตราการส่งข้อมูล (Exponential weighted priority-based rate control (EWPBRC).) โดยจุดเด่นของงานวิจัยนี้อยู่ที่การปรับสมดุลระหว่างอัตราส่วนการรับข้อมูลของโหนดที่เกิดความคับคั่งให้สมดุลกับปัจจัยความสามารถในการส่งต่อข้อมูลของจุดต่อไป ไม่ว่าจะมีการนำเสนotechnikการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการโดยการแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มตามลำดับความสำคัญ ซึ่งจากผลการทดลองพบว่า FLC สามารถลดภาระการใช้ทรัพยากรในเครือข่ายได้

4. เปรียบเทียบและอภิปรายงานวิจัย

ในส่วนนี้จะเป็นการอภิปรายและเปรียบเทียบงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงในบทที่ 2 โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1
ตารางที่ 1: ตารางเปรียบเทียบงานวิจัย

งานวิจัย	เทคนิคที่ใช้	ข้อดี	ข้อจำกัด
TARA [16]	RC	สามารถส่งข้อมูลในอัตราที่สูง	ลื้นเปลืองพลังงานโดยเฉพาะในบริเวณ Distribute และ Merge node

HTAP [17]	RC	อัตราการส่งข้อมูลถึงปลายทางอยู่ในระดับดี	เกิดดีเลย์ในขั้นตอนการสร้างโครงข่ายลำดับชั้น	FLC [25]	Queue	โหนดแต่ละโหนดสามารถให้บริการส่งต่อข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก	มีโอกาสที่ข้อมูลที่อยู่ในลำดับความสำคัญที่ต่างๆ ถูกตัดออก
DAIPaS [18]	RC	สามารถส่งข้อมูลได้ในปริมาณมาก	สื้นเปลี่ยนพลังงานจากการที่ต้องเปลี่ยนทิศทางการส่งข้อมูล				
CcEbH [19]	RC	สามารถกระจายการใช้พลังงานไปยังโหนดต่างๆ ได้ดี เครื่อข่ายมีอายุการทำงานยาวนาน	ขั้นตอนวิธีการตรวจขับความคับคั่งและขั้นตอนวิธีในการกระจายการใช้พลังงานมีความซับซ้อนในการประมวลผล				
CODA [20]	TC	มีความซับซ้อนต่ำ	โหนดแต่ละโหนดได้รับการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เท่ากัน				
ECODA [21]	TC	มีความซับซ้อนต่ำ ประสิทธิภาพอยู่ในระดับน่าพอใจ	แพ็กเกตสัญญาณมีการส่งข้อมูลพร้อมกันจำนวนมาก				
SenTCP [22]	TC	สามารถจัดการปัญหาความคับคั่งได้อย่างรวดเร็ว	สื้นเปลี่ยนพลังงาน				
DPCC [23]	Queue	มีความซับซ้อนในการประมวลผลสูง	ประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง				
HOCA [24]	Queue	มีความซับซ้อนในการประมวลผลต่ำ	โหนดแต่ละโหนดได้รับการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เท่ากัน				

จากตารางที่ 1 สามารถสรุปได้ว่างานวิจัยที่ใช้วิธีการจัดการและความคุมความคับคั่ง ด้วยวิธี RC จะสามารถเพิ่มอัตราการส่งข้อมูลแต่ยังคงมีข้อจำกัดระยะเวลาในการส่งข้อมูลเนื่องจากในการเปลี่ยนเส้นทางบางครั้งอาจใช้เส้นทางที่อ้อมกว่าการจัดการความคับคั่งแบบ TC ซึ่ง TC มีจุดเด่นในเรื่องของการจัดการความคับคั่งได้อย่างรวดเร็วแต่ก็ต้องแลกมาด้วยอัตราการส่งข้อมูลที่ลดลงและโอกาสที่แพ็กเกตจะสูญหายในช่วงเริ่มต้นของการจัดการความคับคั่ง ด้วยวิธีการ TC เป็นวิธีการที่ต้องรอให้ความคับคั่งเกิดเสียก่อนจึงเริ่มต้นลดอัตราการส่งข้อมูลจากโหนดต้นทางได้

ในขณะเดียวกันเทคนิคการจัดการคิวและการลำดับความสำคัญเป็นเทคนิคที่ถูกนำมาใช้เสริมของทั้ง RC และ TC ในกระบวนการจัดการความคับคั่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการความคับคั่งข้อ

3.5 สรุป

การจัดการความคับคั่งของข้อมูลนั้นเครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สายนั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากการจัดการความคับคั่งบนเครือข่ายชนิดอื่นเนื่องจากบนเครือข่ายเซ็นเซอร์ไร้สายนั้นประกอบด้วยโหนดเป็นจำนวนมากที่ทำการส่งข้อมูลระหว่างกันทำให้มีโอกาสที่จะเกิดความคับคั่งขึ้นได้โดยง่ายความคับคั่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการส่งข้อมูลหากเกิดความคับคั่งขึ้นข้อมูลมีโอกาสสูญหายในระหว่างการส่งต่อข้อมูลกันระหว่างโหนดด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีการคิดค้นวิธีการจัดการความคับคั่งโดยแต่เดิมได้มีการประยุกต์ใช้ขั้นตอนวิธี TC ซึ่งปรับปรุงมาจากการจัดการความคับคั่งบนเครือข่ายความพิเศษโดยอาศัยการปั๊บลดอัตราการส่งข้อมูลจากโหนดต้นทางเป็นหลัก ต่อมาก็มีการพัฒนาขั้นตอนการจัดการความคับคั่งด้วยวิธีการ RC โดยอาศัยความยืดหยุ่นในด้านโครงสร้างทำการปรับเปลี่ยนเส้นทางเพื่อเพิ่มอัตราการส่งข้อมูลและหลีกเลี่ยงการเกิดความคับคั่ง

นอกจากนั้นแล้วยังได้มีการนำเสนอเทคนิคการจัดการคิว และการคำนวณความสำคัญของข้อมูลมาเป็นตัวช่วยเสริมในการจัดการความคับคั่งซึ่งเทคนิคต่างๆที่ได้กล่าวมานี้ล้วนแล้วแต่มีทั้งข้อดีและข้อจำกัดเป็นการเฉพาะของตนเอง ทำให้มีงานวิจัยนำเสนอเทคนิคเพื่อลดข้อจำกัด และเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการและควบคุมความคับคั่ง

เอกสารอ้างอิง

- 1) Gartner. "Press Release - Gartner Says 8.4 Billion Connected "Things" Will Be in Use in 2017, Up 31 Percent From 2016". [online] <http://www.gartner.com/newsroom/id/3598917> (Accessed 20 June 2017).
- 2) Intel. "A Guide to the Internet of Things Infographic". [online] <https://www.intel.com/content/www/us/en/internet-of-things/infographics/guide-to-iot.html> (Accessed 20 June 2017).
- 3) Abiresearch . "More Than 30 Billion Devices Will Wirelessly Connect to the Internet of Everything in 2020". [online] <https://www.abiresearch.com/press/more-than-30-billion-devices-will-wirelessly-conne/> (Accessed 20 June 2017).
- 4) Yick, J., Mukherjee, B., & Ghosal, D. (2008). Wireless sensor network survey. Computer networks, 52(12), 2292-2330.
- 5) Mahmood, M. A., Seah, W. K., & Welch, I. (2015). Reliability in wireless sensor networks: A survey and challenges ahead. Computer Networks, 79, 166-187.
- 6) Li, M., Li, Z., & Vasilakos, A. V. (2013). A survey on topology control in wireless sensor networks: Taxonomy, comparative study, and open issues. Proceedings of the IEEE, 101(12), 2538-2557.
- 7) Rathnayaka, A. D., & Potdar, V. M. (2013). Wireless sensor network transport protocol: A critical review. Journal of Network and Computer Applications, 36(1), 134-146.
- 8) Kafi, M. A., Djennouri, D., Ben-Othman, J., & Badache, N. (2014). Congestion control protocols in wireless sensor networks: a survey. IEEE communications surveys & tutorials, 16(3), 1369-1390.
- 9) Ghaffari, A. (2015). Congestion control mechanisms in wireless sensor networks: A survey. Journal of network and computer applications, 52, 101-115.
- 10) Sergiou, C., Antoniou, P., & Vassiliou, V. (2014). A comprehensive survey of congestion control protocols in wireless sensor networks. IEEE Communications Surveys & Tutorials, 16(4), 1839-1859.
- 11) Shah, S. A., Nazir, B., & Khan, I. A. (2016). Congestion control algorithms in wireless sensor networks: Trends and opportunities. Journal of King Saud University-Computer and Information Sciences.
- 12) Younis, M., Senturk, I. F., Akkaya, K., Lee, S., & Senel, F. (2014). Topology management techniques for tolerating node failures in wireless sensor networks: A survey. Computer Networks, 58, 254-283.
- 13) Rawat, P., Singh, K. D., Chaouchi, H., & Bonnin, J. M. (2014). Wireless sensor networks: a survey on recent developments and potential synergies. The Journal of supercomputing, 68(1), 1-48.
- 14) Aziz, A. A., Sekercioglu, Y. A., Fitzpatrick, P., & Ivanovich, M. (2013). A survey on distributed topology control techniques for extending the lifetime of battery poered wireless sensor networks. IEEE communications surveys & tutorials, 15(1), 121-144.
- 15) Pantazis, N. A., Nikolidakis, S. A., & Vergados, D. D. (2013). Energy-efficient routing protocols in wireless sensor networks: A survey. IEEE Communications surveys & tutorials, 15(2), 551-591.
- 16) Wan, C. Y., Eisenman, S. B., & Campbell, A. T. (2003, November). CODA: Congestion detection and avoidance in sensor networks. In Proceedings of the 1st international conference on Embedded networked sensor systems (pp. 266-279). ACM.
- 17) Tao, L. Q., & Yu, F. Q. (2010). ECODA: enhanced congestion detection and avoidance for multiple class of traffic in sensor networks. IEEE transactions on consumer electronics, 56(3).
- 18) Kang, J., Zhang, Y., & Nath, B. (2007). TARA: topology-aware resource adaptation to alleviate congestion in sensor networks. IEEE Transactions on Parallel and Distributed Systems, 18(7).
- 19) Sergiou, C., Vassiliou, V., & Paphitis, A. (2013). Hierarchical Tree Alternative Path (HTAP) algorithm for congestion control in wireless sensor networks. Ad Hoc Networks, 11(1), 257-272.
- 20) Sergiou, C., Vassiliou, V., & Paphitis, A. (2014). Congestion control in Wireless Sensor Networks through dynamic alternative path selection. Computer Networks, 75, 226-238.
- 21) Chen, W., Niu, Y., & Zou, Y. (2016). Congestion control and energy-balanced scheme based on the hierarchy for WSNs. IET Wireless Sensor Systems, 7(1), 1-8.
- 22) Yueming, H., Yueju, X., & Bo, L. (2005). SenTCP: A Hop-by-Hop Congestion Control Protocol for Wireless Sensor Networks. In Proc. of IEEE INFOCOM (Vol. 5, pp. 162-170).
- 23) Heikalabad, S. R., Ghaffari, A., Hadian, M. A., & Rasouli, H. (2011). DPCC: Dynamic Predictive Congestion Control in wireless sensor networks.

IJCSI International Journal of Computer Science
Issues, 8(1).

- 24) Rezaee, A. A., Yaghmaee, M. H., Rahmani, A. M., & Mohajerzadeh, A. H. (2014). HOCA: Healthcare Aware Optimized Congestion Avoidance and control protocol for wireless sensor networks. *Journal of Network and Computer Applications*, 37, 216-228.
- 25) Chen, Y. L., & Lai, H. P. (2014). A fuzzy logical controller for traffic load parameter with priority-based rate in wireless multimedia sensor networks. *Applied Soft Computing*, 14, 594-602.